

Maniola jurtina L.-Allmän slättergräsfjäril

Diskussion

Jan Sjöstedt

Denna ängsmarksart beskrivs i den äldre litteraturen som allmän i stora delar av sitt utbredningsområde och förekommande upp till Ångermanland. Självt kommer jag ihåg arten som allmän runt omkring Flen i centrala Södermanland ända fram till slutet av 60-talet. Sedan försvann den och jag har försökt att återfinna den på sörmländska fastlandet i 10 år utan att finna något exemplar. Jag har däremot fått någon enstaka rapport om ströfynd från andra entomologer.

Djuret är allmänt på torra ängs- och alvarmarker på Gotland och Öland. I Småland, Bohuslän och Halland är arten också vanlig, framförallt efter kusten. I Skåne är den allmänt spridd på ängsmarker av torrare typ.

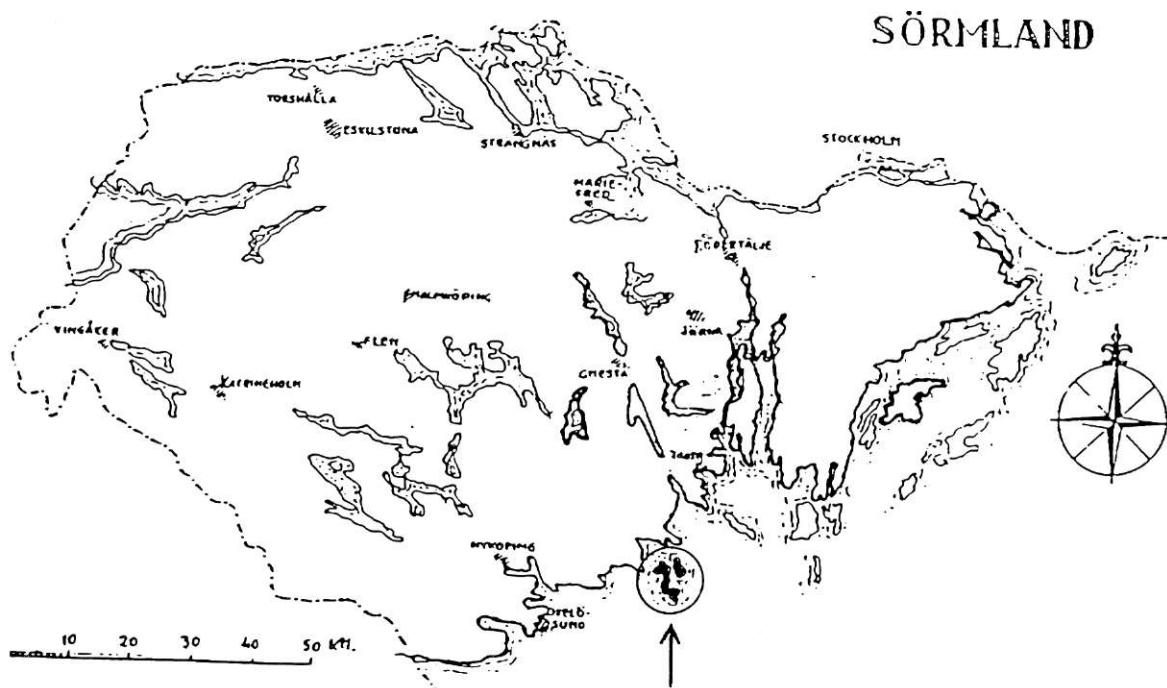
Vid sommarens inventering "återfanns" arten på Ringsö, Hartsö och Långö (J. Lind). Däremot fanns inte arten på Lacka och ej heller på det angränsande fastlandet där jag sökte efter den vid Stendorren, Studsvik, Långmaren och ikringliggande gårdar.

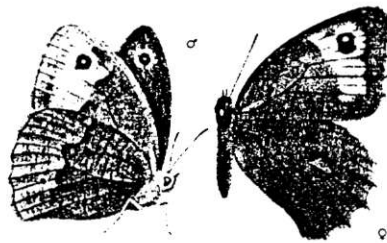
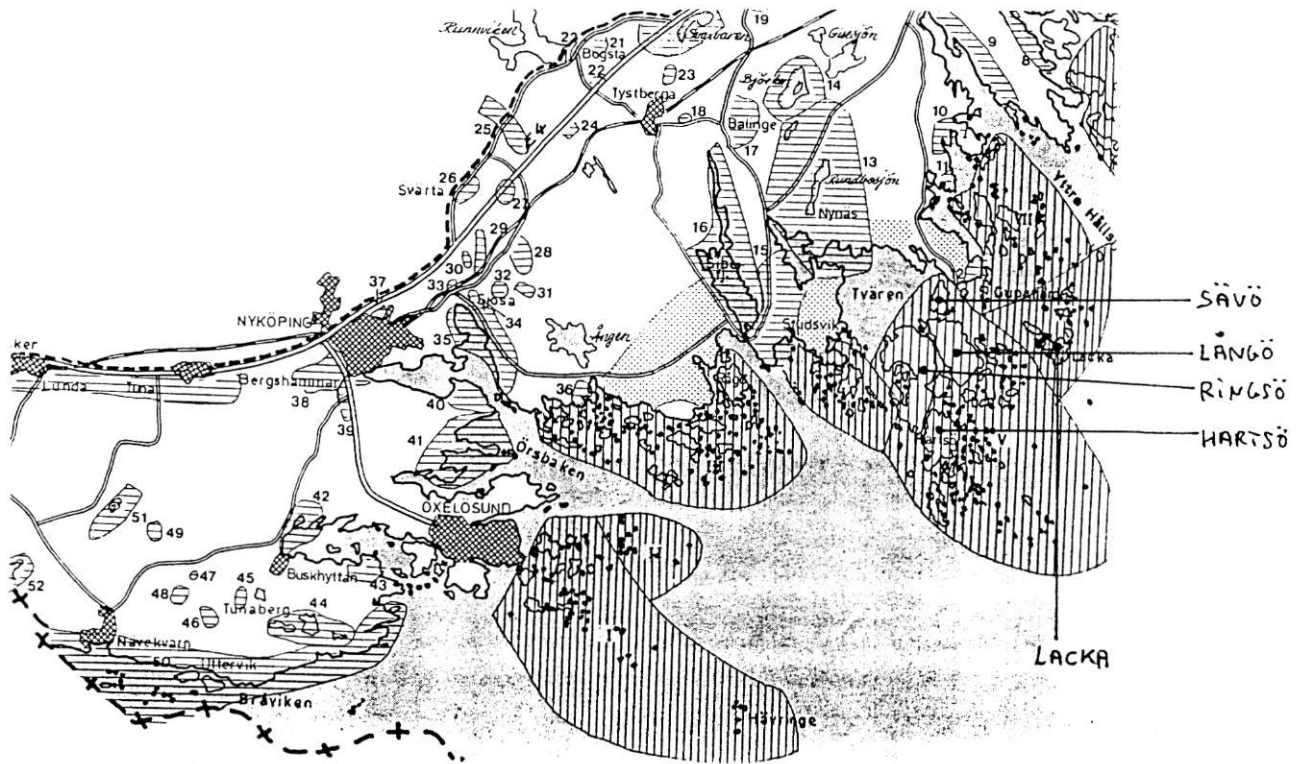
Vid Skebol på Ringsö flög den sparsamt i hagmarkskanterna och enstaka över hagarna samt något rikligare på hällarna norr om gården. Hagarna är hårt betade av får.

Vid Hummelvik på Ringsö flög arten allmänt över hela hagmarksområdet. Markerna hålls öppna av hästar, hjortar och slätter, ingen igenväxning av sly eller höga gräs.

Vid Kullbo någon km söder om Hummelvik var hagarna helt igenvuxna av höga gräs och där fanns jurtina endast fåtaligt på gårdstunet och i en torr dikeskant.

Vid Ringsö gård fanns arten på alla ängsmarker och den var riklig så gott som överallt. De magra ängarna som endast gödslas på försommaren då nötkreatur betar där (de går sedan på skogsbete) slås sedan i omgångar av bonden och den flora som blir en blandning av låga och höga arter gynnar uppenbarligen slättergräsfjärilen.

Slättergräsfjäril
ur Chinery

På Hartsö fanns fjärilen endast på torrängarna och bergsklackarna runt Bengt Bloms hus, ca 10 ex observerades. Inte ett enda ex till på denna stora ö trots timvis av letande.

På Långö där ängsmarkerna hålls öppna med slätter var arten allmän och det är uppenbart att markens brukningssätt är av största betydelse för artens fortbestånd i detta område av Sverige.

Det var i alla fall trvligt att åter få se arten efter 10 års sökande i Sörmland och eftersom förekomsten var riklig vid såväl Hummelvik som Ringsö gård och på Långö så finns förhoppningen om att arten ska klara sig kvar om de yttre betingelserna kvarstår.

Det är helt klart att populationen från Sö och norrut har gått mycket kraftigt tillbaka tillsammans med sviktande inlandspopulationer i resten av landet och detta från början av 70-talet.

Jan Sjöstedt